

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЋА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2019. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 5:
ПОСЛОВНО ПРАВО И ПОРЕЗИ

И - ТЕСТ ПИТАЊА

1. Према Закону о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини, појам „индиректни порез” односи се:
  - a) на царине и све друге царинске дажбине, акцизе и ПДВ
  - b) акцизе на произведену и увезену акцизну робу и ПДВ
  - c) **на увозне и извозне дажбине, акцизе, порез на додатну вриједност и све друге порезе зарачунате на робу и услуге, укључујући и порезе на промет и путарине**
  - d) ПДВ и путарина која се наплаћује код промета течним горивима.

2. Од ПДВ-а су ослобођене:
  - a) **услуге реосигурања**
  - b) све услуге јавних радио и телевизијских сервиса
  - c) услуге факторинга
  - d) **кастоди послови у вези хартија од вриједности**
  - e) услуге посредника и заступника у промету лијекова и медицинске опреме

3. Порез на непокретности се плаћа на основицу коју чини:
  - a) површина грађевинског објекта, односно земљишта
  - b) набавна вриједност непокретности
  - c) вриједност која се води у катастру непокретности
  - d) **процијењена тржишна вриједност непокретности**

4. Опорезива основица пореза на добит:
  - a) је разлика између прихода из биланса успјеха и свих дозвољених расхода увећаних за расходе који се не признају
  - b) **је разлика између опорезивих прихода и расхода који се одбијају за ту пореску годину, у складу са законом**
  - c) је добит исказана у билансу успјеха коригована за расходе који се не признају у складу са законом
  - d) ништа од наведеног

5. Расходи по основу рекламација производа и услуга признају се приликом утврђивања пореске основице :
  - a) највише до 1 % од пословног прихода у пореској години
  - b) у цјелости, ако су оправдани и документовани
  - c) **највише до износа од 3% од пословног прихода у пореској години**
  - d) ако су претходно резервисани на конту дугорочних резервисања

6. Амортизација обрачуната на опрему не призна се као порески трошак ако је:
- обрачуната на средства са којима се не обавља дјелатност
  - обрачуната на опрему која је описана
  - обрачуната примјеном дегресивне методе на груписана средства
  - обрачуната на средства која нису у власништву пореског обвезника или која нису набављена финансијским лизингом**
  - ништа од наведеног
7. За правно лице су карактеристична ова обиљежја:
- назив/фирма, сједиште, капитал који је унесен као имовина власника и колегијални орган који га заступа
  - организационо јединство, постојање посебне имовине и с тим у вези имовинска самосталност те признавање од стране државе**
  - неограничена одговорност за правне радње у којима учествује, дјелатност која је уписана у одговарајући регистар као и право да својом имовином до висине капитала располаже на начин како је то у најбољем интересу оснивача/власника
  - организовање у виду привредних друштава и удружења с тим да битне одлуке доноси колегијални орган или скупштина правног лица
8. Уговор, у складу са ЗОО је закључен:
- оног часа када понудилац прими изјаву понуђеног да прихвата понуду
  - када га истовремено обје уговорне стране потпишу
  - када се уговорне стране сагласе о битним састојцима уговора**
  - када се понудилац и друга страна сагласе о цијени и предмету уговора
9. Индосаментом се преносе:
- права која се односе на главни дуг по мјеници, али не и на камату
  - сва права која проистичу из мјенице**
  - права да се наплати мјенични дуг посље протеста мјенице у року који је прописан Законом
  - споредна права која се односе на имаоца мјенице
  - права која су повезана за авалирање мјенице или њен протаст.
10. Право учешћа и право гласа на скупштини отвореног акционарског друштва остварује се на основу листе акционара коју издаје Централни регистар и која садржи ознаку акције, податке о власницима, броју и номиналној вриједности акција са стањем на:
- десети дан прије дана одржавања сједнице скупштине акционара**
  - дан када је управни одбор донио додлуку о одржавању скупштине
  - дан када је извршено објављивање позива за сједницу скупштине акционара на Интернет страници берзе
  - дан када је извршено објављивање огласа о одржавању скупштине акционара у дневном листу
11. Међу наведеним тврдњама тачна је / тачне су:
- удјели оснивача друштва с ограниченом одговорношћу морају бити исти, с тим да оснивачи могу имати више удјела
  - удјели оснивача друштва с ограниченом одговорношћу могу бити различити, а сваки оснивач може стећи само један удео
  - за обвезе друштва с ограниченом одговорношћу члан друштва одговара својим удјелом у темељном капиталу друштва
  - за обавезе друштва с ограниченом одговорношћу члан друштва одговара својом цјелокупном имовином

12. Код друштава са ограниченом одговорношћу, добит се дијели међу члановима друштва:

- a) размјерно висини удјела у темељном капиталу, ако оснивачким актом или уговором чланова друштва није другачије одређено
- b) искључиво размјерно висини удјела у основном капиталу
- c) у складу с одлуком скупштине друштва о распореду добити, којом се сваке године може мијењати размјер расподеле добити међу члановима
- a) ништа од претходно наведеног

13. Код дионичких друштава, Одбор за ревизију је надлежан за:

- a) заступање дионичког друштва у правном промету
- b) доношење одлуке о продаји сталних средстава
- c) контролу усклађености пословања друштва и функционирања тијела друштва с законом и другим релевантним прописима и темељним начелима корпоративног управљања
- d) ништа од претходно наведеног

14. Коначна одлука о куповини, продаји, замјени, узимању или давању у лизинг, узимању или давању кредита и другим трансакцијама имовином, изравно или посредством супсидијарних друштава, током пословне године у опсегу већем од 33% књиговодствене вриједности имовине дионичког друштва по биланци стања на крају претходне године, је у надлежности:

- a) управе (директора) друштва
- b) надзорног одбора
- c) одбора за ревизију
- d) скупштине друштва

15. У опорезивом промету између ПДВ обвезника у БиХ, пореска обвеза настаје у тренутку када се изврши:

- a) испурука добара или вршење услуга
- b) издавање порезног рачуна (фактуре)
- c) плаћање или дјеломично плаћање извршено прије издавања фактуре
- d) плаћање или дјеломично плаћање извршено након издавања фактуре

16. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, слиједеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:

- a) телекомуникацијске услуге
- b) услуге високог образовања, сукладно прописима којима је регулирана та област
- c) услуге издавања под закуп и подзакуп пословних објеката
- d) услуге радио и телевизијских сервиса које су комерцијалног карактера

17. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, обвезник не може остварити право на одбитак улазног пореза на:

- a) набавку електричне енергије за потребе производног постројења
- b) набавку сировина и материјала за пословне сврхе
- c) набавку теретних возила
- d) набавку путничких аутомобила

18. Порески обвезник ПДВ-а је испоручио робу другом пореском обвезнику по цијени од 20.000 КМ. Трошкови превоза од продавца до купца износе 1.000 КМ и исказани су као посебна ставка услуге на рачуну. На рачуну за испоручену робу и пружене услуге превоза су исказане и затезне камате за неблаговремено плаћање испорука из ранијих раздобља у износу од 500 КМ. Порески обвезник треба на предметном пореском рачуну исказати ПДВ у укупном износу од:

- a) 3.400 КМ
- b) 3.485 КМ
- c) 3.570 КМ
- d) 3.655 КМ

19. Према законима о порезу на добит у БиХ порезно непризнати расходи су:

- a) камате због неблаговремено плаћених обавеза по основи јавних прихода
- b) трошкови материјала и набавна вриједност продане робе обрачунати примјеном просјечне пондерисане цијене
- c) исправак вриједности појединачних потраживања од особа којима се истовремено дугује
- d) расходи од умањења вриједности goodwilla

20. Према законима о порезу на доходак у БиХ, у неопорезиве приходе убрајају се и:

- a) приходи остварени издавањем у закуп или подзакуп покретне имовине
- b) приходи по основи камате на штедњу у банкама, штедионицама и штеднокредитним задругама
- c) приходи по основи бескаматних зајмова примљених од послодавца
- d) стипендије ученицима и студентима на редовном школовању које износе до 75% просјечне мјесечне нето плате

II – ЕСЕЈИ / ЗАДАЦИ

Задатак број 1

Израчунајте висину амортизације која се призна у пореском билансу за наредне 3 године за опрему коју друштво користи у пословању, ако су подаци на почетку прве године у књиговодству сљедећи:

- Набавна вриједност опреме 200.000
- Исправка вриједности 50.000

У наредне три године није било нових набавки, улагања у побољшања, обнову и реконструкцију нити отуђења или отписа опреме. Средства нису купљена кроз аранжман финансијског лизинга.

ОДГОВОР:

Стопа амортизације за опрему и остала средства која је прописана код утврђивања амортизације у пореском билансу је 20 % примјеном дегресивне методе. Основицу за обрачун амортизације сталних средстава представља неамортизована вриједност групе средстава у пореском периоду.

Основица за обрачун амортизација по годинама и износ амортизације који се може признати као порески дозвољени трошак је:

	Основица за обрачун амортизације једнака је неамортизованој вриједност групе средстава у пореском периоду	Амортизациона стопа (%)	Износ порески признате амортизација
1. година	150.000	20	30.000
2. година	120.000	20	24.000
3. година	96.000	20	19.200

Задатак број 2

Друштво «А» је у билансу успјеха за раздобље 1.1.-31.12.2018. године исказало укупне приходе у износу од 1.000.000 КМ, те укупне расходе у износу од 900.000 КМ, односно добит прије пореза у износу од 100.000 КМ. Током 2018. године, друштво «А» је остварио приход и расходе чији порески третман треба провјерити и по потреби извршити усклађење порезне основице, и то:

- ✓ Приходе од удјела у добити у другом предузећу у износу од 22.000 КМ,
- ✓ Новчане казне у износу од 5.000 КМ
- ✓ Трошкови репрезентације у пословне сврхе у укупном износу од 10.000 КМ,
- ✓ Затезне камате за неблаговремено плаћене јавне приходе у износу од 4.000 КМ,
- ✓ Издаци за донације изнад 3% укупног прихода у укупном износу од 5.000 КМ,
- ✓ Остали недокументовани расходи у износу од 1.000 КМ.

Друштво «А» је из претходног раздобља пренијело порески губитак у износу од 50.000 КМ и претплате (потраживања) по основу уплаћених аконтација пореза на добит у износу од 5.000 КМ.

Од Вас се тражи:

- а) Направите порески биланс друштва «А» за 2018. годину по индиректној методи.
- б) Наведите колико износи обрачунати порез на добит за друштво «А» за 2018. годину.
- с) Наведите износ пореза на добит који друштво «А» треба уплатити / повратити за 2018. годину.

ОДГОВОР:

О П И С		Износ у КМ
Добит (губитак) пословне године прије пореза	=	100.000
УСКЛАЂИВАЊЕ РАСХОДА		
Новчане казне и пенали	+	5.000
Трошкови репрезентације (70% порески непризнато)	+	7.000
Затежна камате за неблаговремено плаћене јавне приходе	+	4.000
Издаци за донације изнад 3% укупног прихода	+	5.000
Остали недокументовани расходи	+	1.000
УСКЛАЂИВАЊЕ ПРИХОДА		
Приходи од удјела у добити	-	(22.000)
ОПОРЕЗИВА ДОБИТ РАЗДОБЉА	=	100.000
Порески губици из ранијих раздобља	-	(50.000)
Остатак пореске основице	=	50.000
Обрачунати порез на добит	=	5.000
Уплаћене аконтације порез на добит	-	4.000
Износ пореза за уплату (поврат)	=	1.000

Обрачунани порез на добит за друштво «А» за 2018. годину износи 5.000 КМ.

Порез на добит који друштво «А» за 2018. годину треба уплатити износи 1.000 КМ.